

[Úvodní stránka](#)>[Vaše práva](#)>[Oběti trestných činů](#)>**[Práva obětí trestných činů – podle zemí](#)****[Práva obětí trestných činů – podle zemí](#)**

Finsko

Za **oběť trestného činu** jste považováni tehdy, pokud jste byli poškozeni jednáním nebo opomenutím, které podle finského práva představuje trestný čin. Jakožto oběť trestného činu máte určitá práva před soudním řízením, v jeho průběhu a po jeho skončení.

Trestní řízení ve Finsku začíná přípravným řízením, které obvykle vede policie. Během této fáze bude zjištěno, zda došlo ke spáchání trestného činu, či nikoli, za jakých okolností k němu došlo, a bude také zjištěna totožnost zúčastněných stran. Rovněž bude posouzen rozsah újmy nebo škod způsobených trestným činem a vaše nároky jakožto oběti.

Pokud existují dostatečné důkazy o tom, že byl spáchán trestný čin, podá státní zástupce obžalobu a předloží věc soudu. Během hlavního líčení soud zkoumá důkazy a domnělého pachatele buď odsoudí, nebo jej shledá nevinným. Trestní řízení může pokračovat, pokud jedna ze stran podá opravný prostředek k vyššímu soudu.

Příslušné informace naleznete na následujících odkazech.

- 1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu**
- 2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení**
- 3 - Má práva po skončení soudního řízení**
- 4 - Náhrada škody**
- 5 - Má práva na podporu a pomoc**

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

Jaké informace mohou obdržet od odpovědných orgánů (například policie, státního zástupce) poté, co dojde k trestnému činu, avšak ještě předtím, než tento trestný čin oznámím?

 Brožura „Práva obětí trestného činu“ vydaná finským ministerstvem spravedlnosti obsahuje informace, na jejichž poskytnutí ze strany odpovědných orgánů mají oběti trestných činů právo. Brožura přináší stručné informace o tom, jak oznámit trestný čin, o službách podpory pro oběti, právní pomoci, možnosti získání ochrany, způsobu, jak žádat o odškodnění, právu na tlumočení a překlad dokumentů a o mediaci v trestních věcech. Brožura, kterou lze vytisknout, je určena k distribuci obětem a slouží jako pomůcka při komunikaci, zejména při práci policie a jiných orgánů činných v trestním řízení. Brožuru mohou využít také justiční orgány, služby podpory pro oběti a další osoby, které přicházejí do styku s oběťmi trestných činů.

Informace poskytované obětem se mohou lišit v závislosti na jejich potřebách, osobních okolnostech a typu nebo povaze trestného činu.

Nežiji v zemi EU, ve které k trestnému činu došlo (platí pro občany EU i pro občany třetích zemí). Jak jsou má práva chráněna?

I když byl trestný čin spáchán v jiné zemi, může vám být poskytnuta podpora a poradenství. Pokud jste se stali obětí trestného činu v jiném členském státě EU, může orgán činný v trestním řízení v určitých případech předat vaše oznámení o trestném činu nebo již zahájené přípravné řízení orgánům jiného členského státu EU. K tomu může dojít například tehdy, jde-li o závažný trestný čin nebo pokud jste nemohli nahlásit trestný čin ve státě, kde byl spáchán. U závažných trestných činů lze zvážit i předání mimo EU.

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, máte nárok na služby Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi, i když byl trestný čin spáchán v jiné zemi. Státní zástupce rozhodne, zda zahájit přípravné řízení týkající se podezření ze spáchání trestného činu obchodování s lidmi ve Finsku, či nikoli.

Pokud trestný čin oznámím, jaké informace mi budou poskytnuty?

Policie a další orgány činné v trestním řízení vám poskytnou informace o službách podpory pro oběti, o tom, jak oznámit trestný čin, o právní pomoci, o možnosti získání ochrany, o tom, jak žádat o odškodnění, o právu na tlumočnické a překladatelské služby, mediaci v trestních věcech, právu na informace o jednání ve věci, právu být informován o propuštění pachatele z vězení nebo z vazby, o způsobu, jak podat stížnost na jednání odpovědných orgánů, o postupu pro oběti trestných činů, které nemají bydliště v zemi, kde byl trestný čin spáchán, a kontaktní údaje pro jakékoli dotazy týkající se případu.

Uvedená práva jsou popsána v **brožure „Práva obětí trestného činu“**.

Výše uvedené informace nemusí být nutně poskytnuty při oznámení trestného činu, zejména pokud trestný čin oznámíte elektronicky. Policie vás o těchto právech bude informovat při výslechu. Orgán činný v trestním řízení vás bude informovat, pokud vaše oznámení nepovede k zahájení přípravného řízení nebo v případě, že přípravné řízení bude přerušeno nebo skončeno.

Mám nárok na bezplatné tlumočnické nebo překladatelské služby (při jednání s policií nebo s jinými orgány nebo během vyšetřování a soudního řízení)?

V průběhu přípravného řízení a soudního řízení máte právo používat finštinu nebo švédštinu. Pokud jste Sámové, máte právo používat na sámském území jazyk Sámu. Příslušné orgány musí v případě potřeby zajistit tlumočnické služby. Pokud nemluvíte finskými úředními jazyky, máte právo použít jazyk, který znáte, v jakýchkoli situacích souvisejících s vyšetřováním trestného činu. V případě potřeby musí příslušné orgány zajistit tlumočení do jazyka, který znáte. Příslušné orgány musí rovněž zajistit tlumočení během vyšetřování a soudního řízení, pokud používáte znakový jazyk nebo pokud potřebujete tlumočení kvůli smyslové nebo řečové vadě. Tlumočnické je povinen zachovávat mlčenlivost. Odměnu tlumočnicka hradí stát.

Můžete požádat o překlad některých klíčových dokumentů. Pokud pro vaši právní ochranu není vyžadován písemný překlad dokumentu, může být překlad poskytnut ústně. V některých případech vám může být poskytnut pouze překlad části dokumentu nebo výtahu z něj.

Během přípravného řízení máte právo obdržet překlad písemného potvrzení vašeho oznámení trestného činu, rozhodnutí o zastavení vyšetřování a v případě potřeby rovněž jakýchkoli dalších dokumentů, jež jsou pro daný případ podstatné. Od státního zástupce můžete obdržet překlad rozhodnutí o zastavení trestního stíhání.

U soudu máte právo obdržet překlad rozsudku, oznámení týkajícího se času a místa soudního jednání a v případě potřeby jakýchkoli dalších dokumentů, jež jsou pro daný případ podstatné.

Jak příslušné orgány zajistí, abych jim při komunikaci rozuměl a bylo mi rozuměno (v případě dětí nebo zdravotně postižených osob)?

Příslušné orgány musí zajistit, aby tlumočnické služby byly k dispozici během přípravného řízení a soudního řízení, pokud používáte znakový jazyk nebo pokud potřebujete tlumočení kvůli smyslové nebo řečové vadě.

Brožura „Práva oběti trestného činu“ je k dispozici také v jednoduchém jazyce. Brožura „Pokud se stanete obětí trestného činu“ je k dispozici v jednoduchém i ve znakovém jazyce.

Vyšetřovatelé trestných činů páchaných na dětech absolvovali speciální výcvik zahrnující postupy, jak v trestním řízení jednat s dítětem a jak s ním vést výslech. V určitých případech může být dítě vyslechnuto také psychologem specializovaným na výsledky dětí.

Podpora pro oběti

Kdo poskytuje podporu pro oběti?

Možná budete potřebovat lékařskou pomoc nebo jiné služby sociální a zdravotní péče, například pohotovostní sociální služby, nemocniční ošetření nebo fyzickou a duševní rehabilitaci. Tyto služby můžete využívat za stejných podmínek jako všichni ostatní klienti.

Podporu, poradenství a vedení poskytují obětem trestných činů velké množství organizací. Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko (*Rikosuhripäivystys*) poskytuje pomoc v případě jakéhokoli druhu trestného činu a trestního řízení, jakož i poradenství týkající se práv obětí. Pokud se stanete obětí domácího násilí, můžete žádat o ochranu a podporu v azylových domech. V některých oblastech je k dispozici zvláštní podpora pro oběti sexuálně motivovaných trestných činů a pro přistěhovalkyně. Pro oběti obchodování s lidmi existuje samostatný systém pomoci. K těmto službám vám bude umožněn přístup za určitých podmínek.

Na služby podpory se můžete obrátit, i když trestný čin neoznámíte. S vaším souhlasem může policie nebo jiný orgán činný v trestním řízení předat vaše kontaktní údaje službě podpory, která vás poté kontaktuje.

Bude mě policie o možnostech podpory automaticky informovat?

Pokud potřebujete zvláštní ochranu nebo pokud to naopak vyžaduje povaha trestného činu nebo vaše osobní situace, policie s vaším souhlasem předá vaše kontaktní údaje organizaci pro podporu. Policie by vám měla sdělit informace o dostupné podpoře pro oběti obchodování s lidmi, a budete-li souhlasit, navrhnout, abyste byli přijati do Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi.

Jak je chráněno mé soukromí?

V zájmu ochrany vašeho soukromí může soud za určitých podmínek projednat případ bez přítomnosti veřejnosti a nařídít, aby byly dokumenty k případu a rozsudek v nezbytném rozsahu utajeny. Můžete o to požádat soud. Soud může v některých případech také nařídít utajení vaší totožnosti. To platí pro sexuálně motivované trestné činy apod.

Musím trestný čin oznámit ještě předtím, než získám přístup k podpoře pro oběti?

Ne, nemusíte.

Osobní ochrana v případě, že jsem v nebezpečí

Jaké druhy ochrany jsou k dispozici?

V některých případech můžete být v soudním řízení vyslechnuti přes zobrazovací jednotku, prostřednictvím audiovizuálního spojení nebo bez přítomnosti pachatele či veřejnosti. Během výslechu můžete být v některých případech nahráváni a tento záznam může být poté použit jako důkaz v hlavním líčení, například pokud jste mladší 18 let.

V zájmu ochrany vašeho soukromí může soud za určitých podmínek projednat případ bez přítomnosti veřejnosti a nařídít, aby byly dokumenty k případu a rozsudek v nezbytném rozsahu utajeny. Můžete o to požádat soud. Soud může v některých případech také nařídít utajení vaší totožnosti. To platí pro sexuálně motivované trestné činy apod.

Soud bude vždy posuzovat opatření pro soudní řízení a ochranná opatření případ od případu s přihlédnutím ke skutečnosti, že nesmí být omezena práva na obhajobu. Rozhodnutí soudu se tak může lišit od dřívějšího posouzení.

V situacích, kdy jste ve vážném ohrožení, můžete požádat o nezveřejnění svých kontaktních údajů, nezveřejnění z důvodu osobní bezpečnosti, soudní příkaz, nebo dokonce změnu svého jména či rodného čísla. V nejzávažnějších případech můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Další informace získáte od příslušných orgánů nebo služeb podpory. Pokud jste chráněni soudním příkazem a přestěhujete se do jiného členského státu EU a také tam pociťujete potřebu ochrany, můžete požádat soud, který vydal původní soudní příkaz, o vydání evropského ochranného příkazu.

Pokud jste se stali obětí domácího násilí nebo jste v ohrožení, mohou pro vás příslušné orgány společně vypracovat bezpečnostní plán v rámci Meziagenturní konference o hodnocení rizik (MARAC).

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, máte právo na bezpečné ubytování, které může zahrnovat různé úrovně zvláštních bezpečnostních opatření za účelem zajistit vám bezpečné bydlení. Ve vážnějších situacích může být vaše bezpečnost zajištěna ve speciální bezpečné bytové jednotce, jakož i prostřednictvím technického vybavení nebo bezpečnostních služeb. V nejzávažnějších situacích můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Systém pomoci pro oběti obchodování s lidmi je provozován příslušnými orgány a v případě potřeby bude sloužit policii k tomu, aby vás mohla chránit.

Kdo mi může ochranu poskytnout?

Pokud jste v ohrožení, policie posoudí potřebu vaší ochrany a nezbytných opatření. Rozhodování příslušného orgánu o ochraně bude záviset na dotyčných opatřeních (viz výše). Další informace o ochranných opatřeních jsou dostupné u příslušných orgánů nebo služeb podpory pro oběti.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi ze strany pachatele hrozí další nebezpečí?

Příslušné orgány v průběhu přípravného řízení a soudního řízení vyhodnotí vaše specifické potřeby ochrany a stanoví nezbytná ochranná opatření. Účelem ochranných opatření je chránit vás před dalším utrpením, zastrašováním nebo odvetou během vyšetřování a soudního řízení. Posouzení bude provedeno společně s vámi s přihlédnutím k vaší osobní charakteristice a okolnostem a povaze trestného činu.

Může někdo ze strany systému trestního soudnictví posoudit můj případ a zjistit, zda mi hrozí další nebezpečí (v průběhu vyšetřování a soudního řízení)?

Příslušné orgány v průběhu přípravného řízení a soudního řízení vyhodnotí vaše specifické potřeby ochrany a stanoví nezbytná ochranná opatření. Účelem ochranných opatření je chránit vás před dalším utrpením, zastrašováním nebo odvetou během vyšetřování a soudního řízení. Posouzení bude provedeno společně s vámi s přihlédnutím k vaší osobní charakteristice a okolnostem a povaze trestného činu.

Jaká ochrana může být poskytnuta velmi zranitelným obětem?

V situacích, kdy jste ve vážném ohrožení, můžete požádat o nezveřejnění svých kontaktních údajů, nezveřejnění z důvodu osobní bezpečnosti, soudní příkaz, nebo dokonce změnu svého jména či rodného čísla. V nejzávažnějších případech můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Další informace získáte od příslušných orgánů nebo služeb podpory.

Jsem nezletilý – mám nějaká zvláštní práva?

Pokud jste nezletilý (mladší 18 let), jste zranitelnou obětí, a proto možná budete potřebovat zvláštní ochranná opatření. Můžete být chráněni například tak, že během vyšetřování bude váš výslech nahráván a záznam bude poté použit jako důkaz v hlavním líčení.

Pokud jste nezletilý, máte nárok na právní pomoc na náklady státu. Pokud je váš poručník podezřelý ze spáchání trestného činu proti vám, musí za něj být pro trestní řízení ustanoven náhradník.

Jste-li nezletilou obětí obchodování s lidmi, máte právo na služby Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi. Jste-li dětskou obětí obchodování s lidmi a nemáte povolení k pobytu, bude vám ustanoven zástupce vždy, pokud se nacházíte ve Finsku bez poručníka nebo jiného zákonného zástupce. Pokud jste

dětskou obětí obchodování s lidmi a jste finským občanem nebo jste držitelem povolení k pobytu, může vám být ustanoven místo poručníka náhradník. Pokud je vyšetřování trestného činu zahájeno ve Finsku, máte jakožto nezletilá osoba nárok na státem placeného právního zástupce.

Člen mé rodiny zemřel v důsledku trestného činu – jaká jsou má práva?

Pokud má trestný čin za následek smrt oběti, jsou rodinní příslušníci oběti dle zákona v postavení poškozených, tj. obětí. Budou mít tedy stejná práva jako ostatní oběti trestných činů.

Člen mé rodiny se stal obětí trestného činu – jaká jsou má práva?

Rodinní příslušníci oběti mají rovněž přístup ke službám podpory pro oběti.

Nezletilé dítě osoby, která se ve Finsku stala obětí obchodování s lidmi, může být rovněž začleněno do Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi.

Mám přístup k mediálním službám? Za jakých podmínek? Bude v průběhu mediace zajištěna má bezpečnost?

Mediaci lze v trestních věcech použít, pokud s tím souhlasí jak oběť, tak osoba podezřelá ze spáchání trestného činu. Dalším požadavkem je, aby podezřelý potvrdil obecný průběh událostí a aby mediace byla v nejlepším zájmu oběti. Mediace je bezplatná, důvěrná a vždy dobrovolná a můžete ji ukončit v kterékoli fázi. Vyškolení dobrovolní mediátoři pomáhají stranám v trestní věci diskutovat o události a dohodnout se na odškodnění za případnou ztrátu nebo škodu způsobenou trestným činem. Tato služba je k dispozici v mediálních kancelářích po celé zemi.

Strany, které se účastní mediace, mají obvykle právo na to, aby byl na mediálních setkáních přítomen jejich právní zástupce nebo osoba poskytující podporu. Mediátoři pod vedením odborníků vyhodnotí a zajistí bezpečný kontakt mezi stranami konfliktu a v případě potřeby mohou proces mediace pozastavit. Mediace musí být pozastavena, pokud některá ze stran odvolá svůj souhlas nebo je důvodné se domnívat, že souhlas nebyl udělen svobodně.

Kde se mohu obeznámit s právním předpisem, v němž jsou stanovena má práva?

Mezi klíčové právní předpisy upravující práva obětí v trestním řízení patří zákon o vyšetřování trestných činů (*Esitutkintalaki*, 805/2011) a trestní řád (*Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa*, 689/1997). Právo na pomoc obětem obchodování s lidmi se řídí zákonem o přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu a o identifikaci obětí obchodování s lidmi a pomoci pro ně (*Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta*, 746/2011). Tyto a další zákony jsou dostupné online na <https://www.finlex.fi/en/>.

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení

Pokud požadujete trest nebo náhradu škody v souvislosti s trestným činem, jste účastníkem soudního řízení. Mohou vám být rovněž pokládány dotazy za účelem provedení důkazů.

Pokud se státní zástupce rozhodne, že trestní stíhání nezahájí, máte právo vznést obvinění sami.

Jak mohu trestný čin oznámit?

Trestný čin můžete oznámit policii na místě činu, na policejní stanici nebo v případě přečinů online či telefonicky. Máte právo obdržet písemné potvrzení svého oznámení trestného činu.

Jak mohu zjistit, jak je daný případ vyřizován?

Policie vám poskytne kontaktní údaje, abyste mohli případ sledovat.

Mám nárok na právní pomoc (během vyšetřování nebo soudního řízení)? Za jakých podmínek?

Máte právo na pomoc právního zástupce při oznamování trestného činu, při výslechu a během soudního řízení. Zástupcem musí být advokát, právník veřejné právní služby nebo licencovaný právní zástupce.

Osoby s nízkými a středními příjmy mohou mít nárok na právní pomoc hrazenou státem. V takových případech uhradí odměnu právního zástupce částečně nebo v plné výši stát. O právní pomoc můžete požádat úřad pro veřejnou právní pomoc nebo prostřednictvím elektronické služby. Můžete také požádat advokátní kanceláře, aby zažádaly o právní pomoc vašim jménem.

Soud může v případě domácího násilí, sexuálně motivovaných trestných činů nebo závažných trestných činů proti vašemu životu, zdraví nebo svobodě nařídít, že musíte mít právního zástupce a osobu poskytující podporu. V takových případech bude odměnu hradit stát bez ohledu na váš příjem.

Mohu požadovat náhradu výdajů (v souvislosti s účastí na vyšetřování / soudním řízení)? Za jakých podmínek?

Pokud jste předvoláni k soudu za účelem objasnění skutkových okolností případu, máte ze strany státu nárok na náhradu cestovních výdajů vzniklých v souvislosti s vaší účastí u soudu. Můžete obdržet denní příspěvek za dny zasedání, cestovní výdaje a náhradu finanční ztráty.

Mohu se odvolat, pokud je můj případ uzavřen ještě předtím, než se dostane k soudu?

Stížnost na rozhodnutí státního zástupce o nezahájení trestního stíhání lze podat u nejvyššího státního zástupce, který má právo podat novou obžalobu.

Mohu se účastnit soudního řízení?

Ano, soudního řízení se můžete účastnit jako účastník řízení. Pokud požadujete trest nebo náhradu škody v souvislosti s trestným činem, jste účastníkem soudního řízení. Můžete souhlasit se souhrnným trestním příkazem státního zástupce nebo požadovat nějaký jiný trest. Svůj nárok na náhradu škody od obžalovaného můžete uplatnit sami nebo jej vašim jménem může uplatnit státní zástupce.

Jaká je má oficiální úloha v soudním systému? Mohu například být (nebo se rozhodnout být): oběť, svědek, účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, nebo soukromý žalobce?

Pokud požadujete trest nebo náhradu škody v souvislosti s trestným činem, jste účastníkem soudního řízení. Mohou vám být rovněž pokládány dotazy za účelem provedení důkazů.

Pokud se státní zástupce rozhodne, že trestní stíhání nezahájí, máte právo vznést obvinění sami.

Jaká jsou potom má práva a povinnosti?

Pokud je to nutné k objasnění skutkového stavu v dané věci, může vám být uložena povinnost osobně se dostavit k soudu. V takovém případě máte ze strany státu nárok na náhradu nákladů, které vám vznikly.

Během soudního řízení musíte vždy mluvit pravdu.

Mohu v průběhu soudního řízení učinit prohlášení nebo poskytnout důkazy? Za jakých podmínek?

Jste-li účastníkem řízení, máte právo poskytnout důkazy. Na hlavním líčení budete moci přednést svůj nárok a jeho odůvodnění, poskytnout důkazy a učinit závěrečné prohlášení, ve kterém můžete uvést svůj názor na vinu obžalovaného a trest, který mu má být uložen.

Jaké informace mi budou v průběhu soudního řízení poskytnuty?

Pokud je vaše přítomnost nezbytná k objasnění skutkových okolností případu nebo pokud jste soudu sdělili, že máte v úmyslu uplatnit nároky, jimiž se státní zástupce nezabývá, budete předvoláni k hlavnímu líčení.

Máte právo být na základě své žádosti informováni o čase a místě konání soudního jednání a o rozsudku vydaném v trestní věci.

Budu mít přístup k soudnímu spisu?

Ano. Pokud jste účastníkem řízení, máte stejné právo na přístup k soudnímu spisu jako obžalovaný. Máte zpravidla právo být informováni o obsahu dokumentů k případu, a to i těch, které nejsou veřejně dostupné.

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

3 - Má práva po skončení soudního řízení

Mohu proti rozhodnutí soudu podat opravný prostředek?

Proti rozhodnutí okresního soudu (*käräjäoikeus*) můžete podat odvolání k odvolacímu soudu (*hovioikeus*). Obecně platí, že k úplnému projednání věci odvolacím soudem budete potřebovat povolení k dalšímu přezkumu.

Proti rozsudku odvolacího soudu lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu (*korkein oikeus*). K podání dovolání k Nejvyššímu soudu budete potřebovat povolení. To bude poskytnuto pouze za podmínek stanovených zákonem.

Jaká jsou má práva po odsouzení pachatele?

V případě některých závažných trestných činů můžete požádat o informace o propuštění pachatele z vězení nebo z vazby (viz níže).

Mám po skončení soudního řízení nárok na podporu nebo ochranu? Po jak dlouhou dobu?

Subjekty poskytující pomoc obětem trestných činů poskytují podporu a poradenství i po skončení soudního řízení tak dlouho, jak je potřeba. V případě domácího násilí bude v rámci Meziagenturního hodnocení rizik vypracován bezpečnostní plán. Tento postup není vázán na skončení soudního řízení.

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, vaše právo na zvláštní pomoc od Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi zanikne, pokud bude trestní řízení skončeno, aniž by byl někdo za obchodování s lidmi odsouzen konečným rozhodnutím soudu.

Jaké informace mi budou poskytnuty, pokud bude pachatel odsouzen?

Máte právo být na základě své žádosti informováni o rozsudku v trestní věci. Rozsudek uvádí trestní sankci uloženou obviněnému, včetně doby trvání trestu odnětí svobody.

Strany trestního řízení obdrží kopii rozsudku. Nebude vám však sděleno, do kterého vězení může být pachatel poslán.

Budu informován, pokud bude pachatel propuštěn (včetně předčasného nebo podmíněného propuštění) nebo uprchne z vězení?

V případě některých závažných trestných činů můžete požádat o informace o propuštění pachatele z vězení nebo z vazby, o jeho útěku nebo o skutečnosti, že za určitých okolností opustil vězení jiným způsobem. Pokud si přejete být informováni o těchto skutečnostech, musíte to oznámit příslušnému orgánu v přípravném řízení nebo státnímu zástupci. Orgán činný v trestním řízení vám poskytne další informace.

Budete informováni pouze v případě, že nebudou existovat obavy, že poskytnutí informací by představovalo riziko pro život nebo zdraví vězně nebo někoho ve vazbě.

Budu se moci podílet na rozhodnutí o propuštění nebo podmíněném trestu? Mohu například učinit prohlášení nebo podat opravný prostředek?

Ne, toto právo nemáte.

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

4 - Náhrada škody

Jaký je postup pro vymáhání náhrady škody od pachatele? (Například trestní řízení, občanskoprávní žaloba, adhezní řízení)

Nároky na náhradu škody vzniklé v důsledku spáchání trestného činu jsou obvykle řešeny jako součást jednání o trestní věci v rámci téhož soudního řízení. Svůj záměr požadovat náhradu škody musíte oznámit policii během přípravného řízení, nejpozději však u soudu.

Můžete požádat státního zástupce, aby váš nárok na náhradu škody vzniklé v důsledku spáchání daného trestného činu uplatnil u soudu. Je dobré o tomto záměru informovat policii během přípravného řízení. Pokud je věc jasná a jednoduchá, může státní zástupce vašim jménem uplatnit nárok na náhradu škody. Pokud státní zástupce váš nárok na náhradu škody neuplatní, informuje vás o tom písemnou formou.

Během trestního řízení můžete rovněž svůj nárok na náhradu škody uplatnit u soudu. Může to vašim jménem udělat také váš právní zástupce.

V případě potřeby lze nárok na náhradu škody projednat také v samostatném občanskoprávním řízení. Svůj nárok můžete také uplatnit jako samostatný občanskoprávní nárok. Pokud nebude váš nárok projednán společně s trestní věcí, bude za řízení účtován soudní poplatek.

Soud pachateli uložil, aby mi vyplatil náhradu škody. Jak mohu zajistit, aby pachatel skutečně zaplatil?

Pokud pachatel nezaplatí dobrovolně v souladu s rozhodnutím soudu, lze povinnost uloženou rozsudkem vymoci prostřednictvím nuceného výkonu. Nucený výkon nebude zahájen automaticky. Musíte podat návrh na zahájení výkonu u donucovacího orgánu a připojit k němu rozhodnutí soudu.

Vůči pachateli nemůžete uplatnit nárok na náhradu škody ve výši, ve které jste již obdrželi státní odškodnění od ministerstva financí za tutéž ztrátu nebo škodu.

Pokud pachatel nezaplatí, může mi stát vyplatit zálohu? Za jakých podmínek?

Abyste mohli získat odškodnění z peněžních prostředků státu, nemusíte podat žalobu na náhradu škody vůči pachateli. Žádost o náhradu škody však musíte pachateli předložit během soudního řízení.

Mám nárok na odškodnění od státu?

Pokud jste se vy (nebo blízký příbuzný) stali obětí trestného činu ve Finsku, můžete ze státních peněžních prostředků obdržet odškodnění za újmu na zdraví a utrpení způsobené trestným činem. Chcete-li uplatnit nárok na náhradu škody, musíte trestný čin oznámit policii.

Pokud je trestní případ projednáván před soudem, měli byste usilovat o to, aby vaše právo na náhradu škody bylo potvrzeno rozsudkem. To znamená, že byste během soudního řízení měli vůči pachateli uplatnit nárok na náhradu škody. Odškodnění za újmu způsobenou trestným činem se obvykle nevyplácí, pokud byste tuto povinnost nesplnili.

O náhradu škody musíte požádat do tří let ode dne vydání pravomocného rozsudku, kterým bylo o nároku na náhradu škody rozhodnuto. Pokud případ nebyl projednán u soudu, je třeba nárok na náhradu škody uplatnit do deseti let ode dne spáchání trestného činu. Tyto lhůty se mohou lišit pouze v případě zvláštních okolností.

Váš nárok na odškodnění posoudí ministerstvo financí. Svůj požadavek můžete zaslat elektronicky na adresu rikosvahingot@valtiokonttori.fi nebo můžete odeslat vytištěný formulář na adresu: Ministerstvo financí, P. O. Box 50, 00054 Ministerstvo financí.

Mám nárok na odškodnění v případě, že pachatel není odsouzen?

O odškodnění můžete požádat i v případě, že totožnost pachatele nebyla prokázána. K žádosti o odškodnění musíte přiložit kopii policejního záznamu z přípravného řízení nebo jiné spolehlivé důkazy o událostech, k nimž došlo.

Nárok na odškodnění máte také tehdy, pokud totožnost pachatele byla prokázána, avšak pachatel nebyl odsouzen, protože je mladší 15 let nebo není trestně odpovědný.

Mám v době, kdy očekávám rozhodnutí o své žádosti o náhradu škody či odškodnění, nárok na platbu v případě naléhavé potřeby?

V případě potřeby můžete podat písemnou žádost o zálohu na náhradu škody. Záloha na odškodnění může být vyplacena, pokud je projednávání vašeho nároku na odškodnění zpožděno z důvodů, které nemůžete ovlivnit, a pokud máte nárok na odškodnění ve značné výši.

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

5 - Má práva na podporu a pomoc

Pokud se stanu obětí trestného činu, na koho se mohu obrátit s žádostí o podporu a pomoc?

Podpora pro všechny oběti trestných činů

- Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko (*Rikosuhripäivystys*), tel.: 116 006

Azylové služby pro oběti domácího násilí

Online azyl (*Nettiturvakoti*)

Seri centra podpory pro oběti sexuálního napadení (starší 16 let):

- Helsinky, Turku, Tampere, Kuopio, Oulu

Krizové centrum pro oběti znásilnění Tukinainen

- tel. 0800 97899

Tukinainen online (*Nettitukinainen*)

Krizové centrum pro oběti znásilnění Tukinainen

Systém pomoci pro oběti obchodování s lidmi

- Příjímací středisko Joutseno (*Joutsenon vastaanottokeskus*), tel. 029 54 63 177

Mediace

- mediační kanceláře:

Mediace v trestních a občanskoprávních věcech

Mediace v trestních a občanskoprávních věcech (v angličtině)

Policie

- krizové situace: volejte 112 (telefonní číslo tísňového volání)

Právní pomoc

Odškodnění ze státních peněžních prostředků za újmy na zdraví způsobené trestnou činností

- Ministerstvo financí, tel. 0295 50 2736

Telefonní linka podpory pro oběti

Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko, tel. 116 006

Nollalinja (24/7), tel. 080 005 005 (linka pomoci pro oběti domácího násilí a násilí na ženách)

Krizové centrum pro oběti znásilnění Tukinainen, tel. 0800 97899 (oběti sexuálního zneužívání)

Systém pomoci pro oběti obchodování s lidmi (24/7), tel. 029 54 63 177 (oběti obchodování s lidmi)

Je podpora pro oběti bezplatná?

Podpora poskytovaná subjekty poskytujícími pomoc obětem trestných činů je bezplatná. Služby poskytované azylovými domy, středisky podpory pro oběti sexuálního napadení a Systémem pomoci pro oběti obchodování s lidmi jsou pro klienty rovněž bezplatné.

Jaké druhy podpory mi mohou poskytnout státní služby nebo orgány?

Oběť trestného činu může potřebovat lékařskou pomoc nebo jiné služby sociální a zdravotní péče, například pohotovostní sociální služby, nemocniční ošetření a fyzickou a duševní rehabilitaci. Tyto služby můžete využívat za stejných podmínek jako všichni ostatní klienti.

Azylové domy poskytují okamžitou úlevu v krizi, bezpečné bydlení na 24 hodin a psychosociální podporu, doporučení a poradenství, pokud se nacházíte v akutní situaci. Tyto služby jsou primárně poskytovány jednotlivcům a rodinám, které zažily domácí násilí nebo jim bylo vyhrožováno násilím. Některé z uvedených služeb poskytují organizace. Za zajištění azylových služeb je odpovědný Finský institut pro zdraví a sociální péči.

Systém pomoci pro oběti obchodování s lidmi je státní orgán, který je odpovědný za zajištění dodržování práv zaručených obětem obchodování s lidmi. Mezi služby podpory patří bezpečné bydlení, zdravotní péče, sociální služby, příspěvek pro žadatele o azyl nebo sociální pomoc, právní pomoc a poradenství, osoba poskytující podporu pro trestní řízení a tlumočnické a překladatelské služby. Kromě systému pomoci poskytují organizace také pomoc obětem obchodování s lidmi.

Máte právo na pomoc právního zástupce při oznamování trestného činu, při výslechu a během soudního řízení. Zástupcem musí být advokát, právní veřejné právní služby nebo licencovaný právní zástupce.

Osoby s nízkými a středními příjmy mohou mít nárok na právní pomoc hrazenou státem. V takových případech uhradí odměnu právního zástupce částečně nebo v plné výši stát. O právní pomoc můžete požádat úřad pro veřejnou právní pomoc nebo prostřednictvím elektronické služby. Můžete také požádat advokátní kanceláře, aby zažádaly o právní pomoc vaším jménem.

Soud může v případě domácího násilí, sexuálně motivovaných trestných činů nebo závažných trestných činů proti vašemu životu, zdraví nebo svobodě nařídít, že musíte mít právního zástupce a osobu poskytující podporu. V takových případech bude odměnu hradit stát bez ohledu na váš příjem.

V různých fázích trestního řízení vám může pomoci osoba poskytující podporu. Tou může být jakákoli osoba dle vašeho výběru. Může vás doprovázet na jednání a soudní zasedání, ale její přítomnost může být za určitých okolností omezena. Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko vám může bezplatně poskytnout vyškolenou osobu poskytující podporu. Obecné služby podpory pro oběti poskytované organizací Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko jsou financovány ministerstvem spravedlnosti a jsou předmětem závazku veřejné služby.

Jaké druhy podpory mi mohou poskytnout nevládní organizace?

Podporu, poradenství a vedení obětí trestných činů poskytuje velké množství organizací. Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko poskytuje pomoc v případě jakéhokoli druhu trestného činu a trestního řízení, jakož i poradenství týkající se práv obětí. Oběti domácího násilí mohou vyhledat ochranu a podporu v azylových domech. Pomoc je také k dispozici prostřednictvím linek pomoci a služeb komunitní péče. V některých oblastech je k dispozici zvláštní podpora pro oběti sexuálně motivovaných trestných činů a pro přistěhovalkyně, jakož i vzájemná podpora rodin obětí, které byly usmrceny.

Služby podpory poskytované organizacemi

Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko

Podpora pro všechny oběti trestných činů, včetně svědků a rodinných příslušníků obětí. Pomoc a poradenství při uplatňování práv obětí v trestním řízení. Národní linka pomoci, linka právní pomoci, online podpora. Služby podpory pro osoby na regionální úrovni.

- linka pomoci 116 006 (zdarma)

- linka právní pomoci 0800 161 177 (zdarma)

Nollalinja

Linka pomoci 24/7 pro oběti domácího násilí a násilí na ženách, tel. 080 005 005 (zdarma)

Svaz domovů a azylových domů pro matky s dětmi (*Ensi- ja turvakotien liitto*)

Azylové domy pro osoby, které zažívají domácí násilí nebo kterým je vyhrožováno násilím a které potřebují podporu při zotavení a také dočasné ubytování.

Služby komunitní péče poskytují podporu při řešení situace způsobené domácím násilím a při překonávání krize. Telefonické poradenství, rozhovor s odborníkem v oblasti domácího násilí, řízené skupinové setkání nebo asistované žití.

Online azyl

Online služba provozovaná Svazem domovů a azylových domů pro matky s dětmi; poskytuje pomoc všem osobám, které zažívají násilí ve vztazích.

Krizové centrum pro oběti znásilnění Tukinainen

Poskytuje podporu a vedení osobám, které se staly obětí sexuálního napadení a/nebo zneužívání, jakož i jejich rodinám. Online služby pomoci.

- krizová linka pomoci: tel. 0800 97899 (zdarma)

- linka právní pomoci: tel. 0800 97895 (zdarma)

MONIKA - Multikulturní asociace žen, Finsko

Snadno dostupné služby, právní poradenství a azylové bydlení pro přistěhovalkyně a děti, které trpí v důsledku násilí. Pomoc je dostupná v několika jazycích; jsou poskytovány také služby osoby poskytující pomoc.

- linka pomoci 0800 05058 (zdarma)

- Azyl Mona, tel. 045 639 6274 (24/7)

Linka pro ženy (*Naisten Linja*)

Poradenství a podpora pro ženy a dívky, které mají obavy z násilí. Informace jsou dostupné online a telefonicky.

- tel. 0800 02400 (zdarma)

Pro-tukipiste

Zdravotnické služby a služby podpory pro osoby pracující v sexuálním nebo erotickém průmyslu a oběti obchodování s lidmi.

Sdružení rodinných příslušníků obětí, které byly usmrceny HUOMA (*Henkirikoksen uhrien läheiset ry*)

Vzájemná podpora rodinných příslušníků obětí, které byly usmrceny.

- tel. 050401 2230

 <https://www.huoma.fi/>

MIELI Duševní zdraví Finsko (*Suomen Mielenterveys ry*)

Pomoc v životních krizích.

- krizová linka pomoci 09 2525 0111 (24 h)

Suvanto – Pro bezpečné stáří (*Suvanto ry – Turvallisen vanhuuden puolesta*)

Pomoc, vzájemná podpora a právní poradenství pro seniory v případě zneužívání a násilí.

- linka pomoci SUVANTO 0800 06776 (zdarma)

Poslední aktualizace: 05/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.